

Vojvodinskí Slováci majú novú kultúrnu ustanovizeň

V nedeľu 18. januára 2009, v deň šiesteho výročia založenia Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny (NR SNM), najvyššej legálnej a legitímnej inštitúcie Slovákov žijúcich v Srbsku, mali vojvodinskí Slováci dôvod pozastaviť sa nad významom a ďalším smerovaním svojej kultúry. V tento deň začala slávnostne svoju činnosť nová ustanovizeň – Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov, ktorú založilo Zhromaždenie Autonómnej pokrajiny Vojvodiny a NR SNM s cieľom zachovávať a rozvíjať kultúru vojvodinských Slovákov.

Po koncertnom vystúpení Slovenského sláčikového kvarteta, ktoré uviedlo skladby Eugena Suchoňa a Ilju Zeljenku, odznelo veľa úprimných slov i blahoželaní, lebo vojvodinskí Slováci urobili ďalší dôležitý krok v starostlivosti o svoje kultúrne dedičstvo a zvelaďovanie jeho potenciálu. Tento úmysel a jeho nové perspektívy prišli osobne podporiť: srbský minister pre ľudské a menšinové práva Svetozar Čiplić, vojvodinský premiér Bojan Pajtić, vojvodinská vicepremiérka a predsedníčka NR SNM Anna Tomanová-Makanová, podpredseda Zhromaždenia AP Vojvodiny Martin Zloch, pokrajinský tajomník pre kultúru Milorad Đurić a ďalší vzácní hostia.

Otvorenie Ústavu pre kultúru vojvodinských Slovákov nie je v tomto smere ojedinelý krok, lebo AP Vojvodina založila aj ďalšie ústavy kultúry – vojvodinských Maďarov, Rumunov, Rusínov i Chorvátov. Pokrajinská vláda tým zreteľne potvrdila svoje predsavzatie podporovať interkultúrnosť a dialóg, ktoré vyzdvihujú špecifickosť a jedinečnosť rôznych kultúr a zároveň podnecujú k ich vzájomnému spoznávaniu sa a tolerancii voči odlišnostiam. Vo svojom slávnostnom príhovore to zdôraznil aj vojvodinský premiér Bojan Pajtić, ktorý okrem iného povedal, že „z jednotlivých zvukov a tónov sa vytvára nová symfónia a zo všetkých rôznorodých farieb nádherná mozaika, ktorá bude zjednocovať a reprezentovať bohatstvo a rozmanitosť vojvodinského kultúrneho dedičstva“. Parafrázujúc slová vojvodinského premiéra možno konštatovať, že predsavzatím novozaložených ústavov kultúry nemá byť iba zachovávanie bohatstva zdedeného z minulosti, ale taktiež jeho transfer do 21. storočia. To znamená, že aj novozaložený Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov má byť pripravený na výzvy súčasného technického rozvoja, informačných systémov a digitalizácie. Ústav mení vyvíjať dôkladnú dokumentačnú a informačnú činnosť, ktorá bude spočívať vo vytváraní databáz rôznych segmentov vojvodinskej kultúry: vydavateľsko-literárnej, výtvarnej, vizuálnej, scénickej, hudobnej, spolkovej, folklórnej, etnografickej a mediálnej. Vďaka takémuto zhromažďovaniu údajov vytvorí prehľadnú a dostupnú kultúrnu infraštruktúru slovenskej kultúry na rôzne rezorty a potenciály, ale aj na jej pevné

základy vytvorené v minulosti. Súčasný kultúrny systém vojvodinských Slovákov (inštitúcie, ustanovizne, kultúrno-umelecké spolky, záujmové združenia, manifestácie, festivaly, prehliadky a pod.) chce svoje aktivity zviditeľňovať aj prostredníctvom modernej a dynamickej internetovej stránky, ktorá bude v troch jazykoch prezentovať všetky aspekty kultúrneho života vojvodinských Slovákov.

Cieľom ústavu je zároveň prispievať k zvyšovaniu kvality prezentácie slovenskej vojvodinskej kultúry doma i v zahraničí. Činnosť ústavu sa zameria na intenzívne zaradenie slovenskej menšinovej kultúry do celkového kultúrneho priestoru, predovšetkým do kultúrneho priestoru Srbska, ale aj širšieho priestoru celoslovenského či európskeho. Ústav bude preto podnecovať a podporovať novú tvorbu a nové alternatívne formy umenia a kultúry vojvodinských Slovákov.

Ústav bude rozvíjať aj metódy logistickej podpory konkrétnym kultúrnym činnostiam a aktivitám. Výsledky výskumnej činnosti budú predovšetkým zamerané najmä na zvyšovanie kvality fungovania kultúrneho systému vojvodinských Slovákov. Na pevných základoch bude možné systematicky a premyslene riešiť konkrétne potreby kultúrnych ukazovateľov. Výskumná činnosť sa bude realizovať rôznymi overenými spôsobmi, zapájajúc externé profesionálne zdroje a operatívne stretnutia odborníkov na vedeckých fórach, konferenciách a odborných seminároch. Máme smelé dlhodobé plány, ale chceme, aby za nás hovorili výsledky práce. Čas ukáže, či sme splnili všetko, čo sme si pred-savzali. Veríme, že naša nová ustanovizeň nadviaže na výbornú spoluprácu so Slovenskou republikou, ako aj so Slovákmí v zahraničí a že spoločnými silami budeme naďalej prezentovať, zvelaďovať a uchovávať bohatstvo našej slovenskej kultúry v tom najlepšom svetle.

1. Prípitok vzácných hostí
2. Milina Sklabinská, riaditeľka novovzniknutého ústavu
3. Slovenské sláčikové kvarteto

Pripravila
Milina Sklabinská